

Από τον Χρήστο Επαμ. Κυργιάκη

Το κρύο εκείνο το βράδυ ήταν τσουχτερό. Διαπερνούσε τοίχους και ψυχές, ειδικά τις ψυχές όσων-τα΄ φερε η μοίρα λένε-δεν είχαν που να ακουμπήσουν τη θλίψη τους.

Βλέπεις, η θλίψη και η μοναξιά δεν αντέχονται, ακόμη κι αν υπάρχουν δίπλα σου άνθρωποι. Μη σου πω ότι τότε είναι ακόμη πιο βασανιστική και η θλίψη και η μοναξιά.

Όμως, το να μην έχεις ένα σπίτι να μένεις, ένα κρεβάτι να ξαποστάσεις κι έναν άνθρωπο δίπλα σου να νιώσεις έστω ότι κάποιος αναπνέει τον ίδιο αέρα με σένα, είναι ανυπόφορο.

Το κρύο εκείνο το βράδυ ήταν τσουχτερό και έξω από το κουτούκι της Αδαμαντίας, πίσω από τις πολυκατοικίες του κεντρικού δρόμου, σ' ένα υπόγειο στο στενάκι που κατέληγε σε αδιέξοδο.

Η συνοικία, προσφυγική, γνώριζε καλά τι θα πει καημός, τι θα πει στεναχώρια, χαμένα όνειρα μα και τι θα πει δίψα για ζωή, για μια νέα αρχή. Ένα ανυποχώρητο «γαμώτο» είχε ακουστεί πολλές φορές στα στενά της συνοικίας και στο υπόγειο κουτούκι της Αδαμαντίας.

Οι τοίχοι, τα παλιά τραπέζια και οι καρέκλες είχαν να θυμούνται αμέτρητους αναστεναγμούς. Τα φθαρμένα ποτήρια, γέμισαν και ξαναγέμισαν χιλιάδες φορές με καημούς και κρασί, βάλαμο θαρρείς για τις πονεμένες ψυχές.

Εκείνο το κρύο βράδυ, ένας γέροντας, ταλαιπωρημένος και ατημέλητος κοντοστάθηκε έξω από το κουτούκι. Του ήταν γνώριμος ο χώρος αφού από την περασμένη άνοιξη, τότε που ξέμεινε από δουλειά, περνούσε πολλά βράδια στο κοντινό παρκάκι. Φαινόταν διστακτικός. Τελικά πήρε την απόφαση και κατέβηκε σιγά-σιγά τα σκαλιά.

Στο κουτούκι, καμιά δεκαριά νοματαίοι κάθονταν σε τρία τραπέζια. Δεν είχε άλλωστε και πάρα πολλά. Χώραγε δε χώραγε έξι-εφτά τραπέζια.

Με το που τον είδε η Ευδοκία τον καλωσόρισε.

«Καλώς τον Ανέστη. Έλα, πέρνα μέσα. Κάθισε, σου 'χω μπακαλιάρο τηγανητό που σου αρέσει, με σκορδαλιά».

Δεν ήταν λίγες οι φορές που ο Ανέστης έβρισκε καταφύγιο στο κουτούκι της Ευδοκίας. Λίγο φαγητό κανένα μισαδάκι κρασί «έτσι για να ξεγελάμε τον πόνο μας», του έλεγε εκείνη πάντα με χαμόγελο. Είχε τον τρόπο της. Ποτέ δεν τον έκανε να νιώσει άβολα που δεν είχε να πληρώσει. «Δεν είπαμε; Όταν θα σαλπάρει το πρώτο σου βαπόρι, με ξεχρεώνεις μια και καλή. Νομίζεις θα στα χαρίσω;»

«Απόψε θα πληρώσω και θα κεράσεις κρασί και όλη την παρέα, από μένα», της είπε χαμηλόφωνα ο Ανέστης.

«Μπα! Τι έγινε; Σάλπαρε το πλοίο;»

«Όχι. Βρήκα κάτι λεφτά έξω από το παρκάκι, δίπλα στα σκουπίδια. Σε κάποιον θα περίσσευαν και τα πέταξε».

Εκείνη τον κοίταξε κάπως απορημένα.

«Μη με κοιτάς έτσι. Μήπως θαρρείς ότι τα 'κλεψα;»

«Όχι βρε Ανέστη. Αν ήσουν κλέφτης δεν θα ήσουν δίχως σπίτι και δίχως οικογένεια. Και λεφτά θα είχες και αυτοκίνητα και σπίτια και οικογένεια. Μη σου πω θα είχες και καμιά γκόμενα σπιτωμένη...Γιατί όμως δεν τα κρατάς, να έχεις για λίγες μέρες ν'αγοράζεις καμιά φρατζόλα ψωμί να χορταίνεις την πείνα σου;»

«Απόψε θέλω να κεράσω. Όσο φτάνουν. Δεν είναι πολλά, αλλά για μια γύρα θα φτάνουν, έτσι δεν είναι;» και έβγαλε από το παντελόνι του 20 ευρώ και τα 'βαλε στο χέρι της Ευδοκίας.

Εκείνη, μη θέλοντας να τον προσβάλει, τα πήρε.

«Παιδιά, απόψε το κρασί είναι κερασμένο από τον Ανέστη. Τράβηξε κάτι μαύρες καταθέσεις που είχε στα νησιά Ωξαποδώ και μας κερνάει».

Την ήξερε την ιστορία του Ανέστη η Ευδοκία, κι από την καλή κι άπο την ανάποδη.

Είχε καλή δουλειά. Αρχιμηχανικός σε εργοστάσιο. Πολυεθνική. Σιγουράντζα, δηλαδή, μέχρι που ξέσπασε η κρίση. Ευκαιρία περίμεναν τ' αφεντικά για να κλείσουν το εργοστάσιο και να το πάνε αλλού. Να βγάλουν περισσότερα.

«Δε χορταίνουν με τίποτα. Προσωρινά μέχρι να περάσει η κρίση. Αλλά δεν έδωσαν δεκάρα τσακιστή για αποζημιώσεις. Το πτώχευσαν το μαγαζί. Τρέχα-γύρευε. Κάποιοι, βέβαια πήραν τις αποζημιώσεις τους μέχρι και το τελευταίο ευρώ. Κάτι λαμόγια του κερατά», της είχε πει ένα βράδυ σαν άδειασε το μαγαζί κι έμειναν οι δυο τους.

«Το σπίτι, δανεικό στην τράπεζα, η μεγάλη κόρη να σπουδάζει μακριά και άλλα δύο από πίσω να ακολουθούν στο λύκειο. Φροντιστήρια, ξένες γλώσσες, φαί, ρούχα; Τι να περιμαζέψεις; Στέρεψαν και οι δουλειές της Φιλίως! Ποια να σκεφτεί να ράψει φόρεμα ή φούστα; Φόραγε δεύτερο και τρίτο χέρι από γνωστές και φίλες».

«Κι ήταν λόγος να σηκωθείς και να φύγεις από το σπίτι; Να παρατήσεις την οικογένειά σου;», τον μάλωσε η Ευδοκία.

«Ντρεπόμουν κι ακόμα ντρέπομαι».

«Τι ντρεπόσουν;»

«Όλους. Τα παιδιά μου, τη Φιλίτσα μου. Την έβλεπα να μαραζώνει κι εγώ δεν μπορούσα να κάνω τίποτα. Όταν διέκοψε η κόρη τις σπουδές και γύρισε πίσω, δε με χωρούσε το σπίτι. Έφευγα ξημερώματα από το σπίτι και γύριζα μετά τα μεσάνυχτα για να μην τη συναντήσω. Πώς να της έλεγα ότι ο πατέρας της στάθηκε ανίκανος να τη σπουδάσει; Τις έκοψα τις φτερούγες, το καταλαβαίνεις;»

«Για κάτσε ρε Ανέστη που πήρες φόρα και δε λογαριάζεις τίποτα. Εσύ φταις που εκείνη η κουφάλα έκλεισε το εργοστάσιο γιατί ήθελε να ντερλικώνει ακόμα περισσότερο;» του είχε πει η Ευδοκία. Όχι μόνο εκείνο το βράδυ. Σχεδόν κάθε που τον συναντούσε του τα 'λεγε. Αλλά ο Ανέστης δεν άλλαζε γνώμη. Είχε πέσει σε βαριά κατάθλιψη και τα μυαλά του στρόφαραν ανάποδα.

Πήγε, λοιπόν ο Ανέστης και κάθισε στο τραπεζάκι στη γωνία. Εκεί που καθόταν κάθε φορά που τύχαινε να κατέβει τα σκαλιά του υπόγειου.

Η Ευδοκία, του έφερε το μπακαλιάρο και μισό κιλό «νέκταρ», όπως αποκαλούσε η ίδια το κρασί της.

«Δε με νοιάζει αν θα του αρέσει του πελάτη το φαγητό που του σερβίρω. Αν όμως καταλάβω ότι δεν του άρεσε το κρασί και ότι δεν αγαλλίασε το είναι του, στεναχώρια μεγάλη με πιάνει», έλεγε συχνά καθώς σερβίριζε.

Σαν πήγε η ώρα 2 τα ξημερώματα, ο Ανέστης σηκώθηκε και κίνησε να φύγει. Θλιμμένος όπως έφευγε πάντα.

«Πάω στη βίλα μου», έλεγε για το πρόχειρο τσαντίρι που είχε φτιάξει στη μισογκρεμισμένη αυλή ενός εγκαταλειμμένου διώροφου.

Από εκείνο το βράδυ έκανε βδομάδες πολλές να ξαναφανεί στο κουτούκι μέχρι που κάποια μέρα εμφανίστηκε. Ξυρισμένος, πλυμένος με καθαρά ρούχα.

«Γιατί χάθηκες;», τον ρώτησε η Ευδοκία.

«Πήραμε το εργοστάσιο», της είπε γεμάτος χαρά και περηφάνια. «Το καταλάβαμε και το δουλεύουμε μόνοι μας. Δυσκολευόμαστε πολύ, αλλά τουλάχιστον το παλεύουμε. Αγωνιζόμαστε. Μαζευτήκαμε και συμφωνήσαμε να δώσουμε τη μάχη κι όπου βγει. Χωρίς πολλές κουβέντες και χωρίς διαπραγματεύσεις και άλλες τέτοιες ανοησίες με τα' αφεντικά. Μας τρέχουν στα δικαστήρια, μας απειλούν αλλά μέχρι τώρα είμαστε αποφασισμένοι. Όταν ξεκινάς έναν αγώνα, ποτέ δεν ξέρεις το αποτέλεσμα. Αυτό που μετράει είναι να πιστεύεις στο δίκιο σου και να μην κάνεις πίσω στην πρώτη δυσκολία», συμπλήρωσε ο Ανέστης και κάθισε στη γνωστή του θέση.

«Που'σαι Ευδοκία. Δε θέλω να φάω. Πιάσε λίγο από το νέκταρ, να το πιω και να φύγω γιατί αύριο έχω πρωινή βάρδια στο εργοστάσιο»